

Κενά στη διαχείριση της σεισμικότητας

Ειδικοί μιλούν στην «Κ» για το σενάριο των υψηλών ρίχτερ, τον βαθμό ετοιμότητας και τις επικίνδυνες ζώνες

Του ΠΑΥΛΟΥ ΝΕΟΦΥΤΟΥ

Οι δύο ισχυροί σεισμοί (7,8 και 7,5 Ρίχτερ) της 6ης Φεβρουαρίου στην Τουρκία και τη Συρία ήταν η αφορμή για να «ταρακουνηθεί» τόσο η Πολιτεία όσο και η κοινή γνώμη για το ζήτημα της διαχείρισης της σεισμικότητας της Κύπρου και ειδικά για το σενάριο μιας μεγάλης κλίμακας σεισμού. Κατά τη διάρκεια συσκέψεων της 16ης Μαρτίου στην Επιτροπή Εσωτερικών της Βουλής, για το κατά πόσο είναι καταλλήλως προετοιμασμένη η Κύπρος στο ενδεχόμενο ενός ισχυρού σεισμού καταβλήθηκε προσπάθεια να σχηματιστεί η μεγάλη εικόνα, με τους βουλευτές να υποβάλλουν απανωτές ερωτήσεις στους εκπροσώπους των αρμόδιων κρατικών υπηρεσιών και άλλων φορέων, σε σχέση με τα μέτρα πρόληψης, το σχέδιο δράσης την ώρα μιας τέτοιας κρίσης, αλλά και για την επόμενη μέρα.

Η επίγευση από τη συλλογή εκτιμήσεων και αναλύσεων, όπως φάνηκε και από τις διαπιστώσεις της Επιτροπής, είναι η ύπαρξη κενών δεκαετιών, τα οποία στην παρούσα χρονική στιγμή τρέχει να καλύψει σε περιορισμένο βαθμό το υπουργείο Εσωτερικών, μέσα από τη διαδικασία εκπόνησης ενός νομοσχεδίου για τη στατική επάρκεια των κτιρίων και την υποχρέωση περιοδικών ελέγχων. Συγκεκριμένα η Επιτροπή έχει διαπιστώσει τα εξής:

- Παρά τον σχεδιασμό δράσης για τους σεισμούς, όπου όπως ενημέρωσε ο εκπρόσωπος της Πολιτικής Άμυνας υπάρχει το σχέδιο «Εγκέλαδος», το οποίο επικαιροποιείται κάθε τρία χρόνια, μέχρι αυτήν τη στιγμή δεν έχουν γίνει πρωτοβάθμιοι σεισμικοί έλεγχοι, είτε σε δημόσια είτε σε ιδιωτικά κτίρια.

- Δεν έχει γίνει συνολική καταγραφή και προτεραιοποίηση του κινδύνου σε κτίρια, αναφορικά με τη στατική τους επάρκεια, είτε ευρύτερα είτε στην περίπτωση σεισμού.

- Υπάρχει αναγκαιότητα για έναν ενιαίο Φορέα που θα διαχειρίζεται τα πιο πάνω ζητήματα, γιατί όλες οι αρμοδιότητες είναι διεσπαρμένες σε πολλά τμήματα και υπηρεσίες.

Γνώση και πρόληψη

Σύμφωνα με τον ακαδημαϊκό στο Τμήμα Πολιτικής Μηχανικής του ΤΕΠΑΚ Νικόλα Κυριακίδη, ο οποίος μελετά εδώ και περίπου είκοσι χρόνια το θέμα των σεισμών και μεταξύ άλλων έχει συντονίσει

Οι δύο ισχυροί σεισμοί (7,8 και 7,5 Ρίχτερ) της 6ης Φεβρουαρίου στην Τουρκία, ήταν η αφορμή για να αρχίσει η συζήτηση για την ετοιμότητα της Κύπρου στο σενάριο ενός μεγάλης κλίμακας σεισμού.

ASSOCIATED PRESS

εκπόνηση εθνικής μελέτης επικινδυνότητας για αξιοποίηση από την Πολιτική Άμυνα, αυτήν τη στιγμή σε διάφορες υπηρεσίες υπάρχει εμπειρογνώμονες για αντιμετώπιση σεισμών, όμως αυτό συνδέεται με τη μέχρι τώρα εμπειρία. «Ο τρόπος που λειτουργούμε είναι να δημιουργούμε γνώση λίγο-πολύ με βάση το τι έχουμε αντιμετωπίσει μέχρι τώρα. Αρα πρέπει αυτή να δημιουργηθεί και σε ένα πιο ψηλό επίπεδο, το οποίο σαφώς –και ευτυχώς– δεν το ζήσαμε μέχρι σήμερα, όμως επιβάλλεται να προετοιμαστούμε», δήλωσε στην «Κ». Τόνισε ότι μπορεί να γίνουν ασκήσεις εκκένωσης περιοχών από την Πολιτική Άμυνα και εθελοντές ή μπορεί να έχουμε δει πώς λειτουργούν τα κτίριά μας σε σεισμούς, όμως είναι κυρίως για επίπεδα σεισμών που γνωρίζουμε και επίσης με πολύ λιγότερη προσοχή στην πρόληψη ή στο πώς ενεργούμε μετά από μια τέτοια κρίση.

Την ίδια άποψη έχει και ο διευθυντής του Τμήματος Γεωλογικής Επισκόπησης Χριστόδουλος Χατζηγεωργίου. Μιλώντας στην «Κ» τόνισε ότι μπορεί το Τμήμα του να εκτιμά ότι τα επόμενα χρόνια οι

«Σε μεγάλο σεισμό, όπως στην Τουρκία πρόσφατα, δεν μπορείς να προστατεύσεις τα κτίρια, αλλά προετοιμάζεσαι για το πώς θα αντιδράσεις».

μεγάλοι σεισμοί που θα χτυπήσουν την Κύπρο θα είναι της τάξης των έξι με οφτά ρίχτερ, όμως οφείλουμε ως Πολιτεία να προετοιμαζόμαστε και για μεγάλης κλίμακας σεισμούς, οι οποίοι θα μπορούσαν να ανοίξουν όλα τα ενεργά ρήγματα.

Τα τρία επίπεδα

Για τον κ. Κυριακίδη υπάρχουν τρία επίπεδα που χρειάζεται να οργανωθεί η Πολιτεία σε σχέση με την ετοιμότητα αντιμετώπισης κρίσεων σεισμών και σε αυτά βλέπει την ανάγκη δημιουργίας και δράσης ενός Φορέα που θα ασκεί συντονιστικό ρόλο και θα αντιμετωπίζει μία κρίση ολιστικά. Σήμερα η Κυπριακή Δημοκρατία προσπαθεί να «πατήσει» μόλις στο πρώτο από τα τρία επίπεδα, και είναι εκείνο,

Το 70% του κτιριακού αποθέματος είναι αβέβαιης σεισμικής ικανότητας – Εκκρεμεί η κατηγοριοποίηση επικινδυνότητας.

στο οποίο άμεσα γίνονται επιθεωρήσεις, επισκευές και άρση επικινδυνότητας, δηλαδή το πιστοποιητικό καταλληλότητας κτιρίων στο νομοσχέδιο που ετοιμάζει το υπουργείο Εσωτερικών. «Στην ουσία επαναφέρουμε τα κτίριά μας στην κατάσταση, την οποία θα έπρεπε να ήταν, όταν είχαν κατασκευαστεί, χωρίς να είναι προτεραιότητά μας ή να εξετάζουμε το πώς θα συμπεριφερθούν σε έναν σεισμό» εξηγεί.

Κατηγοριοποίηση

Το δεύτερο επίπεδο πρέπει να περιλαμβάνει την κατηγοριοποίηση επικινδυνότητας των 300.000 περίπου κτιρίων στην Κύπρο, τα οποία κατασκευάστηκαν σε διαφορετικές περιόδους, «κάτι που θα θέσει τις

προτεραιότητές μας και θα μας βοηθήσει να δούμε πού εστιάζεται το πρόβλημα, πόσο μεγάλο είναι, σε ποιο είδος κατασκευών και σε ποιες περιοχές. Γιατί αυτήν τη στιγμή γνωρίζουμε γενικά, δεν είναι κωδικοποιημένο το πρόβλημά μας», σημείωσε. Στο σημείο αυτό ανέφερε ότι 70% του κτιριακού αποθέματος είναι αβέβαιης στατικής και σεισμικής επάρκειας, διότι είναι κτίρια τα οποία κατασκευάστηκαν πριν το 1994, δηλαδή πριν εφαρμοστεί ο κυπριακός αντισεισμικός κανονισμός. «Όταν γίνει η κατηγοριοποίηση και κατανοήσουμε ποιες περιοχές έχουν τη μεγαλύτερη επικινδυνότητα, θα πρέπει στη συνέχεια να δούμε πώς μπορούμε να βελτιώσουμε τη σεισμική ικανότητα», είπε, διευκρινίζοντας ότι το δεύτερο επίπεδο ανταποκρίνεται σε μεσαίας κλίμακας σεισμούς, στους οποίους αναμένεται ότι τα καινούρια κτίρια, που κατασκευάστηκαν από το 1994 και μετά, δεν θα έχουν μεγάλες βλάβες.

Οι μεγάλοι σεισμοί

Ακολουθεί ένα τρίτο επίπεδο, στο οποίο πρέπει αρχικά να εξεταστεί θεωρητικά το τι συμβαίνει

Είδος: Εφημερίδα / Κύρια / Πολιτική / Κυριακάτικη
 Ημερομηνία: Κυριακή, 26-03-2023
 Σελίδα: 9 (3 από 3)
 Μέγεθος: 806 cm²
 Μέση κυκλοφορία: 4000
 Επικοινωνία εντύπου: +357 22472500

Λέξη κλειδί: ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑ - ΧΩΡΟΤΑΞΙΑ

Καταλληλότητα υλικών

Μία άλλη διάσταση των προβλημάτων στη διαχείριση της σεισμικότητας της Κύπρου έχει να κάνει όχι με την απουσία δεδομένων ή τεχνογνωσίας, αλλά με περιπτώσεις που αυτά παραβλέπονται «σκάβοντας μόνοι μας τον λάκκο μας». Ο διευθυντής του Τμήματος Γεωλογικής Επισκόπησης Χριστόδουλος Χατζηγεωργίου ανέφερε στην «Κ» ότι σε πάρα πολλές περιπτώσεις έχει εξασφαλιστεί πολεοδομική άδεια και έχει προχωρήσει η ανέγερση μιας κατοικίας χωρίς την εξασφάλιση άδειας οικοδομής, η οποία προνοεί πριν τον σχεδιασμό τη γεωλογική-γεωτεχνική μελέτη και ειδικά στις ζώνες που υπάρχουν προβλήματα. Επίσης, τόνισε ότι είναι σημαντικό να κατανοήσουν οι επιβλέποντες μηχανικοί –για να μην μένουν εκτεθειμένοι οι ιδιοκτήτες– ότι πρέπει να κάνουν ελέγχους για την καταλληλότητα δομικών υλικών, διότι οι δειγματοληψίες από το Τμήμα είναι ενδεικτικές. «Είναι», πρόσθεσε, «σημαντικό να ζητούν τα πιστοποιητικά επίδοσης». Σύμφωνα με τον κ. Χατζηγεωργίου τα πιο πάνω έχουν να κάνουν με την κυπριακή νοοτροπία, κάνοντας λόγο και για θέμα παιδείας, με την εισήγησή του όπως τέτοια ζητήματα ενταχθούν στη Μέση Εκπαίδευση, «για να βγάζουμε υπεύθυνους πολίτες», όπως είπε χαρακτηριστικά.

σε έναν μεγάλο σεισμό, όπως στην Τουρκία και τη Συρία. Σύμφωνα με τον καθηγητή του ΤΕΠΙΑΚ, είναι ένας σεισμός, ο οποίος θα προκαλέσει βλάβες σε μεγάλη κλίμακα, είτε παγκύπρια είτε σε μεγάλο ποσοστό του νησιού. «Σε τέτοιο σεισμό δεν μπορείς να προστατεύσεις τα κτίρια, αλλά προετοιμάζεσαι για το πώς θα αντιδράσεις. Στην Τουρκία δεν έγινε ένας σεισμός για τον οποίο θα μπορούσαν να προετοιμάσουν τα κτίριά τους, τα οποία έπρεπε να κτιστούν με τέτοιο τρόπο ώστε να συμπεριφερθούν καλά σε έναν σεισμό, ο οποίος θα ήταν μικρότερης κλίμακας. Επομένως, αν δεν διαθέτεις αρκετούς διασώστες και υποδομές, πρέπει να συνάψεις κάποιες συμφωνίες με κράτη που βρίσκονται κοντά σου για να σε βοηθήσουν. Έχουν γίνει σε κάποιον βαθμό από την Πολιτική Άμυνα, όμως το θέμα είναι το επίπεδο και πόσο συντεταγμένα θα μπορούσε να γίνει αυτό από έναν κεντρικό φορέα, διότι η αποστολή κάθε μίας από τις αρμόδιες υπηρεσίες είναι συγκεκριμένα και καμία από αυτές δεν αντιμετωπίζει ολιστικά το πρόβλημα» δήλωσε ο κ. Κυριακίδης.